

Achtergrond informatie

De diepte in over partnergeweld:

Deze achtergrondinformatie dient (samen met de podcastaflevering over partnergeweld) als voorbereiding voor de sessie met je collega's¹.

Casus uit de podcast

In de podcast spreekt Tessel over haar ervaring met partnergeweld. De eerste keer dat haar partner haar sloeg kon ze het niet bevatten en schaamde ze zich dat ze in zo'n situatie terecht was gekomen terwijl ze zichzelf ziet als een vrijgevochten onafhankelijke vrouw. Daarom ging ze het in haar hoofd goedpraten. Zo zegt ze: "je maakt steeds excuses voor zijn gedrag". Verder kaart ze aan dat de schaamte van slachtoffers van partnergeweld doorbroken moet worden en dat we af moeten van het stigma dat slachtoffers zomaar uit een gewelddadige relatie kunnen komen of dat partnergeweld alleen een specifieke groep treft. Tessel benadrukt dat om partnergeweld te voorkomen "...er meer gepraat moet worden over de dynamieken in een relatie en hoe een gezonde relatie er eigenlijk uit ziet". Hiermee geef je de jeugd meer handvatten om onveilige relaties tijdig te (h)erkennen en te verlaten voordat het escaleert.

Coach op het gebied van seksualiteit, afhankelijkheidsrelaties en trauma Sabine:

In de podcast bespreekt Sabine hoe ze haar cliënten helpt die niet-fijne en onveilige relaties hebben gehad. Met haar behandeling richt ze zich op 'positieve seksualiteit', dat draait om het

bevorderen van plezier in seks en alles wat daaromheen draait. Positieve seksualiteit staat in contrast met de huidige seksuele voorlichting, die volgens haar gebruikt wordt als "rampenbestrijding, zoals zwangerschappen en soa's voorkomen". Sabine's aanpak ter preventie van seksueel geweld (in en buiten relaties) richt zich op het bevorderen van 'seksuele autonomie': "want dat is de meest beschermende factor tegen seksueel geweld". Seksuele autonomie krijg je niet door te weten hoe je een condoom om moet doen, maar door het hebben van "goede informatie over je lichaam", want als je je lichaam niet kent dan is het lastiger om je wensen en grenzen aan te geven. Tot slot kaart Sabine aan dat plegers ook hulp nodig hebben. Zo zegt ze: "straffen is onderdeel, maar straffen zonder hulp, dan kun je beter niet straffen. Ook zij hebben recht op kaders van 'wat maakt het dat ik me zo gedraag?'". Zo benadrukt ze dat slachtofferhulp en plegerhulp uit soortgelijke dynamieken en hulp bestaan. Daarom is het belangrijk voor professionals die met jongeren werken om zowel naar slachtofferhulp als plegerhulp te kijken ter preventie van partnergeweld.

Meer informatie over partnergeweld

Partnergeweld is geweld binnen een relatie waarbij één van de partners of ex-partners de ander probeert te controleren en te domineren. Het kan gaan om fysieke, psychische, seksuele en economische agressie, bedreigingen of geweldplegingen die de integriteit van de ander aantasten. Het geweld kan zowel in de fysieke

¹ De quotes van de casusomschrijvingen zijn geparafraseerd ten behoeve van de teamtool.

leefwereld als online plaatsvinden. Bij partnergeweld is er meestal sprake van een machtsverschil, waarbij het slachtoffer (financieel) afhankelijk is van de dader. Hierdoor kunnen of durven slachtoffers de relatie vaak niet te beëindigen.

Jongeren vormen een risicogroep als het gaat om partnergeweld, niet alleen lopen ze een groter risico op plegerschap (zo is 25% van de plegers van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen de 17 en 21 jaar en nog eens 25% is tussen de 22 en 30 jaar oud) en slachtofferschap maar ook wat betreft denkbeelden en opvattingen hebben jongeren extremere opvattingen. Daarnaast keuren jongeren partnergeweld minder snel af dan volwassenen. Jongeren met een vmbo/mbo-opleidingsniveau lopen daarbij extra risico op het meemaken van slachtofferschap van dit type geweld².

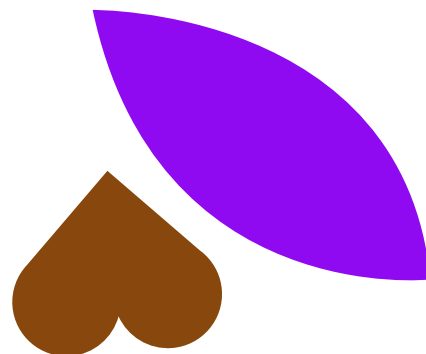
Als hulpverlener is het belangrijk om stil te staan bij verschillende factoren die van invloed zijn op het meemaken of plegen van geweld in een relatie. Sommige factoren zijn te beïnvloeden, andere staan vast. Vaak spelen deze factoren op elkaar in, waardoor er meerdere oorzaken zijn aan te wijzen wanneer iemand slachtoffer of pleger wordt van partnergeweld.

Risicofactoren (voor zowel slachtoffer- als plegerschap):

- Genderstereotype opvattingen en rigide traditionele opvattingen over rolpatronen in een relatie
- Opvattingen die geweld goedkeuren.
- Negatieve communicatiestijl in een relatie.

Beschermende factoren (voor zowel slachtoffer- als plegerschap):

- Goed kunnen uitpraten van spanningen en conflicten.
- Goed sociaal netwerk³.

² Zie: factsheet gendernormen en geweld onder jongeren: <https://act4respect.nl/thema/seksueel-geweld/gendernormen-en-geweld-onder-jongeren/>

³ Zie theoretisch kader handleiding Happy2gether: Jonker, M. de Grauw, S. (2021). Handleiding Happy2gether (pp. 1-47).